Dosarul nr. 2r-2842/23
(2-2*****43547-02-2r-14082023)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Badan-Melnic Eleonora

D E C I Z I E

28 septembrie 2023 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

În componenţa:
Preşedintelui completului, judecător Nelea Budăi
Judecătorilor Iurie Cotruță și Ion Țurcan

examinând recursul declarat de avocatul Kovali Vladimir în interesele SA „Favorabil" împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 iulie 2023, emisă la cererea înaintată de către avocatul Iordachi Alexandru în interesele pârâtului Muntean Ion cu privire la ridicarea excepției de tardivitate, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de societatea pe acțiuni „Favorabil" împotriva lui Munteanu Ion, societatea cu răspundere limitată „Bajura-Com" și societatea cu răspundere limitată „Auto-Planeta" privind repararea prejudiciului și încasarea dobânzii,

a c o n s t a t a t :

La 27 septembrie 2021, societatea pe acțiuni „Favorabil" a înaintat cerere de chemare în judecată, completată ulterior prin cererea din 6 octombrie 2021, către Munteanu Ion, societatea cu răspundere limitată „Bajura-Com" și societatea cu răspundere limitată „Auto-Planeta" cu privire la repararea prejudiciului în mărime de *****lei și încasarea dobânzii în mărime de *****lei.

Prin încheierea Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 13 octombrie 2021, a fost acceptată cererea de chemare în judecată în procedură contencioasă.

Prin încheierea Judecătoria Chișinău, sediul Centru, din 13 octombrie 2021, a fost admisă parțial cererea de asigurare a acțiunii înaintată de partea reclamantă în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de societatea pe acțiuni „Favorabil" către Munteanu Ion, societatea cu răspundere limitată „Bajura-Com" și societatea cu răspundere limitată „AutoPlaneta" privind repararea prejudiciului și încasarea dobânzii, iar prin decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău din 1 februarie 2022 au fost

respinse recursurile declarate de către „BajuraCom” societate cu răspundere limitată, de către „Auto-Planeta” societate cu răspundere limitată și de către Munteanu Ion, reprezentat de avocatul Iordachi Alexandru, fiind menținută încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 octombrie 2021, prin care a fost admisă parțial cererea de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii. (f.d.17-24 Volumul II)

La 26 octombrie 2021 avocatul Iordachi Alexandru, acționând în interesele pârâtului Muntean Ion, a depus o cerere prin care a ridicat excepția de tardivitate în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de societatea pe acțiuni „Favorabil” împotriva lui Munteanu Ion, societatea cu răspundere limitată „Bajura-Com” și societatea cu răspundere limitată „Auto-Planeta” privind repararea prejudiciului și încasarea dobânzii.

În motivarea caracterului tardiv al acțiunii civile, pârâtul a invocat că Societatea pe Acțiuni „Favorabil”, înaintând prezenta acțiune și invocând natura delictuală a pretențiilor sale, nu a argumentat temeiul răspunderii civile delictuale. În special, s-a evidențiat că în cererea de chemare în judecată nu se conține nicio mențiune care să arate în ce mod acordurile adiționale din 15 iulie 2008 și copiile de pe contractele de locațiune prezentate la DGCAPPS a Consiliului mun. Chișinău în vederea eliberării autorizațiilor de funcționare pe numele societății cu răspundere limitată „Bajura-Com” și a societății cu răspundere limitată „Auto-Planeta” au putut prejudicia patrimoniul reclamantului în general, inclusiv care este expresia pecuniară exactă a consecințelor fiecăreia dintre faptele delictuale incriminate pârâtului Munteanu Ion la formarea pretinsului prejudiciu în sumă de *****lei.

În viziunea pârâtului, potrivit concluziilor raportului de expertiză judiciară nr. 1791-1796 din 29 noiembrie 2018, suma de *****lei constituie valoarea chiriei presupus a fi neîncasată de către societatea pe acțiuni „Favorabil”, urmare a refuzului societății cu răspundere limitată „Bajura-Com” de a elibera aceste spații pe perioada 3 octombrie 2008 – 13 septembrie 2013, nefiind constatată și descrisă nicio legătură de cauzalitate cu faptele infracționale incriminate.

La fel, s-a precizat că în motivarea acțiunii sale reclamantul s-a limitat la preluarea sumară și evazivă a faptelor incriminate pârâtului Ion Munteanu în cadrul cauzei penale nr. *****, care, la moment, se examinează de către Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

Respectiv, partea pârâtă consideră că, având în vedere că o sentință definitivă pe marginea cauzei penale încă nu a fost adoptată, sunt incidente și prevederile actului de învinuire formulat în cauza penală nr. *****.

În cerere s-a menționat că prezentei acțiuni civile îi este aplicabil termenul prescripției extinctive și nicidecum prevederile art. 220 alin. (4) Cod de procedură penală.

Pârâtul a mai făcut referire la poziția acuzatorului de stat, expusă în rechizitoriul întocmit în cauza penală nr. *****, potrivit căreia Munteanu Ion este învinuit de comiterea abuzului de serviciu soldat cu urmări grave și deținerea și folosirea documentelor oficiale false, astfel săvârșind infracțiunile prevăzute de art. *****alin. (*****) și *****alin. (2) lit. d) Cod penal, și a menționat că reclamantul vag și evaziv a reiterat poziția expusă în rechizitoriu, însă prejudiciul revendicat în mărime de *****lei l-a întemeiat pe concluziile raportului de expertiză judiciară nr. 1791-1796 din 29 noiembrie 2018.

Pârâtul a susținut că din moment ce o sentință irevocabilă în cauza penală încă nu a fost pronunțată la examinarea prezentului litigiu, reclamantul urmează să probeze, iar instanța urmează să constate, în ordinea procedurii civile contencioase, existența temeiului răspunderii civile delictuale, fiind aplicabile normele dreptului civil, inclusiv cele care reglementează prescripția extinctivă.

Potrivit părții pârâte, rapoartele de expertiză judiciară nr. 061 din 19 ianuarie 2015 și nr. 1791-1796 din 29 noiembrie 2018, urmează a fi apreciate critic deoarece datele puse la baza concluziilor experților judiciari ai C.N.E.J. sunt denaturate și nu corespund datelor obiective din dosarul judiciar.

În această ordine de idei s-a făcut referire la procesul-verbal de evacuare din 19 mai 2009, întocmit de către executorul judecătoresc al Oficiului de executare Ciocana, mun. Chișinău, Ciuchitu Radu, semnat de reprezentanții societății pe acțiuni „Favorabil”, înscris ce confirmă că societatea cu răspundere limitată „Bajura-Com” a fost evacuată forțat din spațiile închiriate cu suprafața totală de *****m.p. de la et. 2, precum și spațiul pentru depozit cu suprafața de *****m.p. de la subsolul clădirii din ***** bd. *****, încă la 19 mai 2009 și nicidecum la 13 septembrie 2013, așa cum eronat au considerat experții judiciari.

Partea pârâtă a specificat că decizia irevocabilă a Curții de Apel Economice din 24 martie 2010, executarea integrală a căreia se confirmă prin încheierile executorului judecătoresc, Ciuchitu Radu nr. 073-508/12 din 19 decembrie 2012 și 8 februarie 2013, denotă elocvent nu doar lipsa oricăror datorii din partea societății cu răspundere limitată „Bajura-Com” la plata chiriei, dar mai stabilește, cu autoritate de lucru judecat, imposibilitatea societății pe acțiuni „Favorabil” de a pretinde, încasarea unor venituri ratate, în legătură cu eliberarea tardivă de către societatea cu răspundere limitată „BajuraCom” a spațiilor închiriate din mun. Chișinău bd. *****, fapt ce denotă caracterul arbitrar, atât al concluziilor experților judiciari, formulate în Rapoartele de expertiză judiciară nr.061 din 19 ianuarie

2015 și nr. 1791-1796 din 29 noiembrie 2018, cât și al concluziilor acuzatorului de stat, expuse în actul de învinuire.

Cu referire la cadrul legal aplicabil speței, partea pârâtă a indicat că urmează a se opera cu prevederile Codului civil în redacția de până la modernizare, deoarece pretențiile reclamantului rezultă din executarea presupus defectuoasă de către societatea cu răspundere limitată „Bajura-Com" a obligațiilor sale asumate conform: contractului de locațiune nr. 18A din 02 octombrie 2000; contractului de arendă a spațiului nelocativ din 03 martie 2003 și contractului de arendă a spațiului nelocativ f/n din 07 martie 2001, exprimată prin refuzul/omisiunea de a elibera spațiile închiriate din mun. Chișinău bd. *****, pe perioada 3 octombrie 2008 -13 septembrie 2013.

Complementar celor expuse anterior pârâtul a făcut trimitere la prevederile art. 272 alin. (1), (2) și (4) din Codul civil și a afirmat că reclamantul societatea pe acțiuni „Favorabil" nu putea să nu cunoască despre încălcarea drepturilor sale, cel târziu în ziua imediat următoare celei în care termenul contractelor de locațiune a expirat, iar spațiile închiriate nu au fost restituite, în condițiile în care este parte la contractul de locațiune nr. 18A din 2 octombrie 2000; la contractul de arendă a spațiului nelocativ din 3 martie 2003 și a contractului de arendă a spațiului nelocativ f/n din 7 martie 2001.

Respectiv, pârâtul este de părerea că pentru pretențiile rezultate din executarea necorespunzătoare a contractului de locațiune nr. 18A din 2 octombrie 2000 și a contractului de arendă a spațiului nelocativ din 3 martie 2003, a căror termen a expirat la 2 octombrie 2008, dreptul la acțiune a apărut la 3 octombrie 2008, iar pentru pretențiile rezultate din executarea pretins defectuoasă a contractului de arendă a spațiului nelocativ f/n din 7 martie 2001 dreptul la înaintarea acțiunii s-a născut pentru societatea pe acțiuni „Favorabil" la 8 martie 2009.

Astfel, pârâtul a concluzionat că atât poziția reclamantului expusă în cererea de chemare în judecată, cât și înscrisurile anexate denotă faptul că societatea cu răspundere limitată „Bajura-Com" a eliberat integral orice metru pătrat din spațiile închiriate în mun. Chișinău bd. *****, nu mai târziu de 13 septembrie 2013, dată ulterior căreia societatea cu răspundere limitată „Bajura-Com", societatea cu răspundere limitată „Auto-Planeta", și nici pârâtul Munteanu Ion personal, nu s-au aflat în raporturi juridice cu reclamantul societatea pe acțiuni „Favorabil".

Pârâtul a menționat că, deși, în cauza penală nr. ***** nu a fost adoptată o sentință irevocabilă în care să se constate anumite fapte infracționale imputate lui Munteanu Ion, în cadrul acestei cauze nu a survenit niciunul din temeiurile reglementate la art. 220 alin. (5) și (6) Cod de procedură penală.

Totodată, pârâtul a mai atras atenția asupra unor aspecte ce vizează cauza penală pendinte în care se conține opinia despre caracterul tardiv al prezentei acțiuni civile și anume:

- copiile de pe contractele de locațiune ar fi fost prezentate la DGCAPPS a Consiliului mun. Chișinău în vederea eliberării autorizațiilor de funcționare pe numele S.R.L. „Bajura-Com" și S.R.L. „Auto-Planeta" în perioada anilor 2008 - 2001;

- copiile acordurile adiționale din 15 iulie 2008 au fost prezentate de către reprezentantul S.R.L. „Bajura-Com" în Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, fiind înmânate și reprezentantului S.A. „Favorabil" pe 20 decembrie 2012;

- cele 3 acorduri adiționale din 15 iulie 2008 au fost ridicate de către organul de urmărire penală în cadrul percheziției din 18 ianuarie 2013;

- copiile de pe contractele de locațiune, prezentate la DGCAPPS a Consiliului mun. Chișinău în vederea eliberării autorizațiilor de funcționare pe numele S.R.L. „BajuraCom" și S.R.L. „Auto-Planeta" au fost ridicate de către organul de urmărire penală în cadrul percheziției din 30 ianuarie 2013;

- caracterul fals/denaturat al respectivelor acte/copii a fost constatat prin Raportul de expertiză complexă grafoscopică și tehnică nr.23.24, 28-31 din 15 februarie 2013;

- Raportul de expertiză complexă grafoscopică și tehnică nr.23.24, 28-31 din 15 februarie 2013 a fost adus la cunoștința reprezentantului reclamantei/părții civile S.A. „Favorabil", Novicov Vladimir, fiindu-i eliberată chiar și o copie în data de 19 februarie 2013;

- cauza penală nr. *****, conform elementelor infracțiunii prevăzute în art. *****Cod penal, pe faptul confecționării, deținerii și folosirii documentelor oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligații, faptă comisă de către reprezentanții S.R.L, „Bajura-Com" și S.R.L. „Auto-Planeta" a fost pornită pe 12 septembrie 2013.

Pe cale de consecință, pârâtul ș-a exprimat convingerea că, prin depunerea cererii de chemare în judecată la 28 septembrie 2021, reclamanta a omis termenul de prescripție extinctivă prevăzut de art. 267 alin. (1) Cod civil și a solicitat instanței de judecată să respingă acțiunea civilă înaintată de către societatea pe acțiuni „Favorabil" ca fiind tardivă.

În drept partea pârâtă a făcut trimitere la prevederile art. 1861, 180 Cod de procedură civilă și art. 267, 272 și 394 Cod civil.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 iulie 2023, cererea înaintată de către avocatul Iordachi Alexandru, în interesele pârâtului Muntean Ion, cu privire la ridicarea excepției de tardivitate în cauza civilă intentată în baza cererii de chemare în judecată depuse de societatea pe acțiuni „Favorabil"

împotriva lui Munteanu Ion, societatea cu răspundere limitată „Bajura-Com” și societatea cu răspundere limitată „AutoPlaneta” privind repararea prejudiciului și încasarea dobânzii a fost admisă.

S-a respins ca tardivă cererea de chemare în judecată depusă de societatea pe acțiuni „Favorabil” împotriva lui Munteanu Ion, societatea cu răspundere limitată „Bajura-Com” și societatea cu răspundere limitată „Auto-Planeta” privind repararea prejudiciului și încasarea dobânzii.

La 20 iulie 2023, avocatul Kovali Vladimir în interesele SA „Favorabil”, a formulat o cerere de recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 iulie 2023, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii instanței de fond cu remiterea pricinii la Judecătoria Chișinău (sediul Centru) pentru rejudecare în fond.

În motivarea cererii de recurs, a invocat că cu actul judecătoresc nu este de acord îl consideră neîntemeiat şi nefondat şi pasibil de a fi anulat din următoarele considerente principale.

Regulile de procedură civilă au scopul de a asigura o bună administrare a justiţiei şi, în special, o bună desfăşurare a procesului. Ridicarea excepţiei de tardivitate, admiterea sau respingerea, decăderea din acest drept, excepţiile de la regulă, împuternicirile instanţei de judecată la examinarea acestei neconformităţi procesuale trebuie să aibă o reglementare clară, tocmai pentru a nu provoca insecuritate juridică.

Totuşi, legiferarea regulilor de procedură care asigură celeritatea procesului nu ar trebui să prevaleze faţă de principiile dreptului la un proces echitabil şi contradictoriu. Şi în cazul admiterii cererii prevederile art.6 CEDO vor fi încălcate flagrant or Curtea invocă: Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărîrea trebuie să fie pronunţată în mod public, dar accesul în sala de şedinţă poate fi interzis presei şi publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părţi a acestuia în interesul moralităţii, al ordinii publice ori al securităţii naţionale într-o societate democratică, atunci cînd interesele minorilor sau protecţia vieţii private a părţilor la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanţă atunci cînd, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiţiei.

Pîrîtul-intimat la înaintarea cererii n-a ţinut cont de unul dintre principiile fundamentale ale dreptului procedural civil prevăzut prevederile art. 27 alin. (1) CPC şi anume principiul disponibilităţii în drepturi a participanţilor la proces,

conform căruia disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanţilor la proces, în primul rînd a părţilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

Judecătorul invocă: „Partea pârâtă a specificat că decizia irevocabilă a Curţii de Apel Economice din 24 martie 2010, executarea integrală a căreia se confirmă prin încheierile executorului judecătoresc, Ciuchitu Radu nr. 073-508/12 din 19 decembrie 2012 şi 8 februarie 2013, denotă elocvent nu doar lipsa oricăror datorii din partea societăţii cu răspundere limitată „Bajura-Com" la plata chiriei, dar mai stabileşte, cu autoritate de lucru judecat, imposibilitatea societăţii pe acţiuni „Favorabil" de a pretinde, încasarea unor venituri ratate, în legătură cu eliberarea tardivă de către societatea cu răspundere limitată „Bajura-Com" a spaţiilor închiriate din ***** bd. *****, fapt ce denotă caracterul arbitrar, atât al concluziilor experţilor judiciari, formulate în Rapoartele de expertiză judiciară nr. 061 din 19 ianuarie 2015 şi nr. 1791-1796 din 29 noiembrie 2018, cât şi al concluziilor acuzatorului de stat, expuse în actul de învinuire. „Şi în acelaşi timp prin actul judecătoresc menţionat se dispune: Se admite apelul declarat de către SRL „Bajura-Com". Se casează hotărîrea Judecătoriei Economice de Circumscripţie din 10.07.2009 şi se emite o nouă hotărîre după cum urmează: Se încasează de la SRL „Bajura-Com" în beneficiul SA „Favorabil" 42 400 lei cu titlu de datorie şi 1272 lei taxa de stat." şi instanţa emiţătoare reţine:" Suplimentar instanţa de apel reţine că, contractele de locaţiune încheiate între SA „Favorabil" şi SRL „Bajura-Com" prevedeau o clauză potrivit căreia după expirarea termenului contractului arendaşul posedă privilegiu faţă de alte persoane în privinţa reînoirii relaţiilor de arendă, iar în cazul vînzării spaţiilor în cauză- privilegii în privinţa procurării. Faptul că părţile în litigiu au purtat negocieri în partea continuării relaţiilor de arendă se confirmă prin corespondenţa părţilor, ultima fiind datată cu 28.01.2009. Prin prisma celor enunţate mai sus instanţa de apel consideră că, apelantul în perioada octombrie 2008-mai 2009 s-a aflat în negocieri cu privire la prelungirea relaţiilor de locaţiune prin urmare, fiind exclusă aflarea abuzivă în aceste încăperi"

Prin hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripţie din 15.12.2008 (rămasa definitivă şi irevocabilă), SRL „Bajura Com" a fost obligată să elibereze spaţiile primite în locaţiune în baza contractelor de locaţiune nr. 18 A din 02.10.2000 şi din 03.03.2003 (fără număr), însă hotărîrea menţionată a fost executată doar parţial, spaţiile de *****m.p. închiriate în baza contractului din 03.03.2003 fiind ocupate pînă în prezent de sublocatorul SRL „Auto Planeta"(dosarul 2rac-484/13 CSJ)

Prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 21 mai 2013, apelul declarat de SA „Favorabil” a fost admis, a fost casată integral hotărîrea Judecătoriei Ciocana, mun. Chişinău din 26 decembrie 2012 cu pronunţarea unei noi hotărîri prin care s-a admis integral acţiunea şi s-a dispus evacuarea SRL „Bajura Com” din spaţiile comerciale cu suprafaţa de *****m.p. ce aparţin SA „Favorabil”, amplasate la ***** al imobilului de pe bd. *****, mun. Chişinău. S-a dispus evacuarea SRL „Bajura Com” şi SRL „Auto Planeta” din spaţiile subsolului imobilului amplasat pe bd. *****, mun. Chişinău, cu suprafaţa de *****m.p. ce aparţin SA „Favorabil”.

Prin Încheierea CSJ din 04.09.2013 dosarul 2rac-484/13: Se consideră inadmisibile recursurile declarate de SRL „Bajura-Com” şi SRL „Auto-Planeta” împotriva deciziei Curţii de Apel Chişinău din 21 mai 2013, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a SA „Favorabil” către SRL „Bajura-Com” şi SRL „Auto-Planeta” privind evacuarea din imobil.

Evacuarea a avut loc septembrie 2013. Prejudiciul pentru locaţiunea încăperilor a fost presupus de către recurent în valoare de 17902817 prin înaintarea acţiunii civile în cauza penală la 05 martie 2014, iar stabilirea prin Raportul de expertiză judiciară nr.1791-1796 în cadrul cauzei penale la 29 noiembrie 2018.

Judecătorul Badan Melnic E. în faza de pregătire a cauzei a pronunţat încheierile: -13.10.2021 dosarul 2-22474/21: „Cererea de asigurare a acţiunii înaintată de partea reclamantă în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de societatea pe acţiuni „Favorabil” către Munteanu Ion, societatea cu răspundere limitată „Bajura-Com” şi societatea cu răspundere limitată „AutoPlaneta” privind repararea prejudiciului şi încasarea dobânzii, se admite parţial. Se aplică sechestru pe bunurile mobile şi imobile, pe mijloacele financiare din conturile bancare deţinute de pârâtul Munteanu Ion cu domiciliul în mun. Chişinău, str. **********, în limita valorii prejudiciului pretins a fi cauzat de *****lei (cincisprezece milioane nouă sute cincizeci şi două de mii una sută optzeci şi şase, 40) lei. Se aplică sechestru pe bunurile mobile şi imobile, pe mijloacele financiare din conturile bancare deţinute de pârâtul societatea cu răspundere limitată „Bajura-Com”, IDNO *****, sediul în *****, str. *****, în limita valorii prejudiciului pretins a fi cauzat de *****lei (cincisprezece milioane nouă sute cincizeci şi două de mii una sută optzeci şi şase, 40) lei. Se aplică sechestru pe bunurile mobile şi imobile, pe mijloacele financiare din conturile bancare deţinute de pârâtul societatea cu răspundere limitată „Auto-Planeta”, IDNO *****, sediul în *****, str.***** în limita valorii prejudiciului pretins a fi cauzat de *****lei (cincisprezece milioane nouă sute cincizeci şi două de mii una sută optzeci şi şase, 40) lei. Încheierea a fost menţinută prin Decizia Curții de Apel Chişinău.

La 27.05.2022, în cadrul dosarului 2-22474/21 s-a admis cererea avocatului Iordachi Alexandru, care acţionează în interesele pârâtulu Munteanu Ion, privind scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată. Cererea de chemare în judecată înaintată de societatea pe acţiuni „Favorabil" împotriva lui Munteanu Ion, societatea cu răspundere limitată „Bajura-Com" şi societatea cu răspundere limitată „Auto-Planeta" privind repararea prejudiciului şi încasarea dobânzii s-a scos de pe rol în temeiul art. 267 lit. d) şi g) Cod de procedură civilă. Prin decizia CA Chişinău încheierea a fost casată.

La 27.05.2022, dosarul 2-22474/21, s-a admis cererea avocatului Iordachi Alexandru, care acţionează în interesele pârâtului Munteanu Ion privind scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată. Cererea de chemare în judecată înaintată de societatea pe acţiuni „Favorabil" împotriva lui Munteanu Ion , societatea cu răspundere limitată „Bajura-Com" şi societatea cu răspundere limitată „Auto-Planeta" privind repararea prejudiciului şi încasarea dobânzii se scoate de pe rol în temeiul art. 267 lit. d) şi g) Cod de procedură civilă. S-au anulat măsurile de asigurare aplicate prin încheierea Judecătoria Chişinău, sediul Centru din 13 octombrie 2021, prin care s-a aplicat sechestru pe bunurile mobile şi imobile, pe mijloacele financiare din conturile bancare deţinute de pârâtul Munteanu Ion în limita valorii prejudiciului pretins a fi cauzat de *****lei (cincisprezece milioane nouă sute cincizeci şi două de mii una sută optzeci şi şase, 40) lei. S-a aplicat sechestru pe bunurile mobile şi imobile, pe mijloacele financiare din conturile bancare deţinute de pârâtul societatea cu răspundere limitată „BajuraCom", IDNO *****, sediul în mun. Chişinău, str. *****, în limita valorii prejudiciului pretins a fi cauzat de *****lei (cincisprezece milioane nouă sute cincizeci şi două de mii una sută optzeci şi şase, 40) lei. S-a aplicat sechestru pe bunurile mobile şi imobile, pe mijloacele financiare din conturile bancare deţinute de pârâtul societatea cu răspundere limitată „AutoPlaneta", IDNO *****, sediul în mun. Chişinău, str.***** în limita valorii prejudiciului pretins a fi cauzat de *****lei (cincisprezece milioane nouă sute cincizeci şi două de mii una sută optzeci şi şase, 40) lei. Încheierea a fost casată prin Decizia CA Chişinău dosarul nr. 2r-1853/22.

Colegiul CA Chişinău în dosarul precitat a reţinut:" instanţa de fond nu a ţinut cont de faptul că, acţiunea a fost depusă de SA „Favorit" împotriva lui Munteanu Ion, SRL „BajuraCom" şi SRL „Auto-Planeta" privind repararea prejudiciului şi încasarea dobânzii. Or, prima instanţă pripit a reţinut argumentele pârâtului/intimat cu privire la faptul că suma prejudiciului solicitată în cadrul prezentei cauze civile, nu exprimă un alt prejudiciu şi nu are la bază alte fapte delictuale şi alte temeiuri de drept, fiind, în esenţă, o altă cuantificare a aceluiaşi prejudiciu, pretins a fi cauzat prin infracţiune şi revendicate de către societatea pe acţiuni „Favorabil", în

calitate de parte civilă, prin cererea din 5 martie 2014, care a fost înaintată în cadrul cauzei penale şi care se află pe rol la Judecătoria Chişinău sediul Buiucani.

De altfel, aflarea unei cauze penale pe rol încă din anul 2014, indică incertitudine asupra faptului că respectivul litigiu este între aceleaşi părţi, cu privire la acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri, motiv pentru care soluţia instanţei de drept comun la etapa actuală este prematură şi incorectă.

La caz, instanţa de recurs consideră relevantă jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului (cauza Golder împotriva Marii Britanii - 1975, par. 34 invocată în cadrul aceluiaşi Raport) în care s-a apreciat că „se poate concepe cu greu că există stat de drept, acolo unde nu există posibilitatea de a avea acces la instanţele judecătoreşti”

Conform art. 6 pct. 1 al Convenţiei pentru apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale „orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, public şi în termen rezonabil, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil....”

Prin Decizia CA Chişinău din 28.03.2023 în dosarul 2r-576/23, a fost admis recursul declarat de Munteanu Ion. S-a casat încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 22 decembrie 2022, emisă în cauza civilă la contestaţia înaintată de Munteanu Ion împotriva SA „Favorabil ”, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Pascari Olga cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc, soluţionînd prin decizie cererea respectivă. S-a admis parţial contestaţia înaintată de Munteanu Ion împotriva SA „Favorabil ”, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Pascari Olga cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc. S-a anulat încheierea executorului judecătoresc Pascari Olga cu nr. 080-*****3/21 din 28 octombrie 2021, în partea în care s-a dispus interzicerea participării şi votării la adunările generale ale acţionarilor, celelalte drepturi prevăzute de lege ale cet. Munteanu Ion. În rest, contestaţia lui Munteanu Ion împotriva SA „Favorabil ”, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Pascari Olga cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 13.07.2023, dosarul 2-22474/21, cererea înaintată de către avocatul Iordachi Alexandru, în interesele pârâtului Muntean Ion, cu privire la ridicarea excepţiei de tardivitate în cauza civilă intentată în baza cererii de chemare în judecată depuse de societatea pe acţiuni „Favorabil” împotriva lui Munteanu Ion, societatea cu răspundere limitată „Bajura-Com” şi societatea cu răspundere limitată „AutoPlaneta” privind repararea prejudiciului şi încasarea dobânzii a fost admisă. S-a respins ca tardivă cererea de chemare în judecată depusă de societatea pe acţiuni „Favorabil” împotriva lui Munteanu Ion, societatea cu răspundere limitată

„Bajura- Com” şi societatea cu răspundere limitată „Auto-Planeta” privind repararea prejudiciului şi încasarea dobânzii.

Or, actele judecătoreşti emise de CA Chişinău demonstrează că există la nivel de apel jurisprudenţa constantă; sunt evitate deciziile contradictorii şi asigurată coerenţa jurisprudenţei (Beian c. României). Certitudinea şi predictibilitatea dreptului priveşte aşadar atât legea, cât şi jurisprudenţa. Dar, atunci când în cauzele care conţin situaţii de fapt similare şi în care sunt aplicabile aceleaşi dispoziţii legale se adoptă hotărâri judecătoreşti diferite, chiar opuse, există o situaţie de jurisprudenţă neunitară sau divergenţă de jurisprudenţă. Curtea a arătat că statul de drept are drept componentă esenţială încrederea publicului în justiţie, iar aceasta este garantată de principiul securităţii raporturilor juridice. Or, existenţa unor hotărâri judecătoreşti diametral opuse ale instanţelor naţionale asupra unor aspecte de fapt şi de drept identice poate fi contrară acestui principiu (Păduraru c. României), ceea ce reduce încrederea publicului în justiţie (Vincic ş.a. c. Serbiei şi Muntenegrului)

Iar, încheierile adoptate de judecătorul E.Badan Melnic evident demonstrează lipsa de respect faţă de principiul de bază al jurisprudenţei- principiul securităţii raporturilor juridice.

În concluzie, conchide că, admiterea cererii privind ridicarea exepţiei de taridivitate, în lipsa unui temei legal, ar afecta nu numai drepturile părţilor la un proces echitabil dar şi încrederea părţilor în actul justiţiei, urmând astfel, de înlăturat viciul respectiv, de către instanţa care a emis încheierea.

Reieşind din complexitatea raportului juridic litigios, din motivul că argumentele intimaţilor-părăţi ating fondul cauzei se ajunge la concluzia necesităţii respingerii cererii privind ridicarea exepţiei de taridivitate având drept temei art. 186/1,269-270 din Codul de procedură civilă.

Verificând legalitatea încheierii judecătoreşti contestate, pe baza dosarului şi a motivelor invocate în recurs, Colegiul civil conchide că recursul este întemeiat şi urmează a fi admis, iar încheierea contestată casată, reieşind din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În acest sens, Colegiul civil reţine că încheierea contestată a fost emisă la 13 iulie 2023, iar cererea de recurs declarată de avocatul Kovali Vladimir în interesele SA „Favorabil” a fost depusă la 20 iulie 2023, în interiorul termenului legal.

În corespundere cu prevederile art. 3 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţele judecătoreşti aplică legile procedurale civile în vigoare la data judecării cauzei civile

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În concordanţă cu prevederile art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Conform art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată

Conform art. 186[1] al Codului de procedură penală, (1) Cererile depuse în instanța de judecată peste termenul de prescripție extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanța de judecată a excepției de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripție sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepției, instanța de judecată examinează excepția de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen. (3) Dacă nu se dispune repunerea în termen şi/sau se admite excepția de tardivitate, instanța de judecată respinge acțiunea ca fiind tardivă printr-o încheiere motivată care poate fi atacată cu recurs.(4) Instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii adoptate conform alin. (3), este în drept: b) să admită recursul şi să caseze integral încheierea, restituind cauza spre rejudecare.

Colegiul civil reţine că la 27 septembrie 2021, societatea pe acțiuni „Favorabil” a înaintat cerere de chemare în judecată, completată ulterior prin cererea din 6 octombrie 2021, către Munteanu Ion, societatea cu răspundere limitată „Bajura-Com” și societatea cu răspundere limitată „Auto-Planeta” cu privire la repararea prejudiciului în mărime de *****lei și încasarea dobânzii în mărime de *****lei.

La 26 octombrie 2021, avocatul Iordachi Alexandru, acționând în interesele pârâtului Muntean Ion, a depus o cerere prin care a ridicat excepția de tardivitate în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de societatea pe acțiuni „Favorabil” împotriva lui Munteanu Ion, societatea cu răspundere limitată „Bajura-Com” și societatea cu răspundere limitată „Auto-Planeta” privind repararea prejudiciului și încasarea dobânzii.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 iulie 2023, cererea înaintată de către avocatul Iordachi Alexandru, în interesele pârâtului Muntean Ion, cu privire la ridicarea excepției de tardivitate în cauza civilă intentată în baza cererii de chemare în judecată depuse de societatea pe acțiuni „Favorabil" împotriva lui Munteanu Ion, societatea cu răspundere limitată „Bajura-Com" și societatea cu răspundere limitată „AutoPlaneta" privind repararea prejudiciului și încasarea dobânzii a fost admisă.

S-a respins ca tardivă cererea de chemare în judecată depusă de societatea pe acțiuni „Favorabil" împotriva lui Munteanu Ion, societatea cu răspundere limitată „Bajura-Com" și societatea cu răspundere limitată „Auto-Planeta" privind repararea prejudiciului și încasarea dobânzii.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la 20 iulie 2023, avocatul Kovali Vladimir în interesele SA „Favorabil", a contestat cu recurs, încheierea instanței de fond, invocînd argumentele menționate mai sus.

În conformitate cu art. 7 alin. (1) din Codul civil, legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare. Alin. (4) al articolului citat prevede că, în cazul situațiilor juridice contractuale în curs de realizare la data intrării în vigoare a legii noi, legea veche va continua să guverneze natura și întinderea drepturilor și obligațiilor părților, precum și orice alte efecte contractuale, dacă legea nouă nu prevede altfel.

În conformitate cu prevederile art. 271 din Cod civil, acţiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripţie extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripţia, depusă pînă la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripţia poate fi opusă de îndreptăţit numai în cazul în care instanţa se pronunţă asupra fondului.

Potrivit art. 267 alin. (1) Cod civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Conform art. 272 alin. (1) Cod civil, termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data naşterii dreptului la acţiune. Dreptul la acţiune se naşte la data cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

În acțiunile privind răspunderea delictuală, termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data când păgubitul a cunoscut sau trebuia să cunoască paguba şi pe cel care răspunde de ea, potrivit art. 272 alin. (4) Cod de procedură civilă.

Instanța de fond a reținut că termenul de prescripție de 3 ani pentru pretenția bazată pe răspunderea delictuală a pârâților Munteanu Ion, societatea cu răspundere limitată „Bajura-Com" și societatea cu răspundere limitată „Auto-Planeta" a început să curgă în data de 13 septembrie 2013, dată în care societatea pe acțiuni „Favorabil" a cunoscut paguba (pe care a raportat-o organelor de drept și a sesizat organele de urmărire penală în acest sens) şi pe cel care răspunde de ea.

Colegiul civil consideră drept pripită poziția instanței de fond, or din acțiunea depusă reclamanta/recurentă Societatea pe Acțiuni „Favorabil" invocă cauzarea unui prejudiciu, ce rezultă din acțiunile penale pornite față de Munteanu Ion.

Or, reclamanta a menționat că, ca urmare a tuturor acţiunilor ilegale ale acţionarului Munteanu Ion, la 12 februarie 2014, de către organul de urmărire penală din cadrul Centrului Naţional Anticorupţie, a fost pornită urmărirea penală în cauza penală nr. *****, în baza art. ***** Cod penal, pe faptul tentativei însuşirii mijloacelor băneşti în sumă de ***** lei de la SA „Favorabil". La 17 aprilie 2014 cauza penală nr. ***** a fost conexată la cauza penală nr. *****, pornită la 1 noiembrie 2012 în baza art. *****Cod penal, cauza penală nr. ***** a fost conexată la cauza penală nr. *****, pornită la 12 septembrie 2013, în baza art. *****Cod penal, ulterior expediată spre examinare în fond în Judecătoria Chişinău (sediul Buiucani). În cadrul urmăririi penale şi în cadrul cercetării judecătoreşti au fost efectuate mai multe expertize care au constatat că, în rezultatul acţiunilor ilicite ale lui Munteanu Ion, Societăţii SA „Favorabil" i-a fost cauzat un prejudiciu material considerabil. Or, prin ultima expertiză judiciară repetată nr. 1791-1796 din 29.*****.2018, s-a constatat că, din motivul ocupării abuzive a spaţiilor de către Munteanu Ion cu companiile sale, valoarea prejudiciului cauzat, constituie *****lei.

De asemenea, reclamantul/recurent a menționat că prin raportul de expertiză s-a constatat că anume din motivul ocupării abuzive a spațiilor, avînd la bază și învinuirile menționate, companiei i s-a cauzat un prejudiciu.

Totodată, Colegiul civil reține că recurentul/reclamantul pune la baza cererii de chemare în judecată, faptele reținute de organele de urmărire penală în actele de învinuire, indicând că Munteanu Ion ar fi prezentat acte false fapt pentru care a obținut autorizațiile necesare pentru a continua activitatea sa în mod abuziv, fapt ce a cauzat un prejudiciu reclamantului.

Astfel, soluția instanței de fond este greșită, or, acțiunea înaintată de societatea pe acțiuni „Favorabil", nu este legată doar de termenul de valabilitatea a contractelor de locațiune și de arendă a spațiilor imobiliare (pentru pretenții bazate pe răspunderea contractuală), precum și respectiv de momentul evacuării din aceste spații (pentru pretențiile bazate pe răspunderea delictuală), avînd în vedere că reclamantul/ recurent indică că în cadrul urmăriri penale și în cadrul cercetării

judecătorești au fost efectuate mai multe expertize care au constatat că în rezultatul acțiunilor ilicite ale lui Munteanu Ion, SA ,,Favorabil" i-a fost cauzat un prejudiciu material considerabil.

Prin urmare, SA ,,Favorabil" a invocat drept temei de apariție a răspunderii delictuale, inclusiv și faptele penale înaintate față de Munteanu Ion, administrator al SRL ,,Bajura Com" și SRL ,,Auto Planeta", deținerea și folosirea documentelor oficiale false etc., care după cum invocă i-a paralizat activitatea SA ,,Favorabil", principalul mijloc de venit al căreia era darea în arendă a spațiilor ce îi aparțin, iar în cadrul acțiunii de urmărire penală, fiind constatat și prejudiciul.

Totodată, în drept reclamantul/ recurent și-a întemeiat acțiunea în baza prevederilor art. 1998, 19, 2025, 942 al Codului civil.

Prin urmare, Colegiul civil consideră greșită poziția instanței de fond cu privire la faptul că termenul de prescripție pentru recurent a început a curge din momentul evacuării societății din spațiile proprietate a sa pe 13 septembrie 2013, avînd în vedere că SA ,,Favorabil" leagă prejudiciul cauzat cu acțiunile de urmărire penală care se desfășoară pînă în prezent.

În lumina celor expuse, instanța de recurs conchide că soluția dată de instanța de fond este una greșită, or în condițiile relatate supra riscă să îngrădească accesul recurentului la justiție.

În acest context, accesul la justiţie nu poate fi îngrădit, fiind important a se reţine că dreptul de acces la justiţie constituie un element inerent al dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenţia Europeană pentm apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor fundamentale. Astfel, prin accesul liber la justiţie, numit şi dreptul la acţiune, se înţelege „un drept public, care conferă titularului puterea garantată juridic de a recurge la protecţia statului în condiţii care să oblige instanţele judecătoreşti competente să se pronunţe asupra pretenţiei sale".

Prin urmare, pentru a evita încălcarea dreptului fundamental al părţii de acces la justiţie, luând în consideraţie circumstanţele stabilite în speţă, la caz se impune necesitatea admiterii recursului, casării încheierii instanţei de fond, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

În conformitate prevederile art. 186^1 alin. (4) lit. b), 427 lit. b) şi 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

d e c i d e :

Admite recursul declarat de avocatul Kovali Vladimir în interesele SA ,,Favorabil".

Casează încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 13 iulie 2023, emisă la cererea înaintată de către avocatul Iordachi Alexandru în interesele

pârâtului Muntean Ion cu privire la ridicarea excepției de tardivitate, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de societatea pe acțiuni „Favorabil” împotriva lui Munteanu Ion, societatea cu răspundere limitată „Bajura-Com” și societatea cu răspundere limitată „Auto-Planeta” privind repararea prejudiciului și încasarea dobânzii, cu respingerea cererii privind ridicarea excepției de tardivitate și remite cauza civilă pentru judecare în fond, în acelaşi complet de judecată.

Decizia rămâne irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Nelea Budăi

Judecătorii: Iurie Cotruță

Ion Țurcan